

EL CANVI CLIMÀTIC: un problema global en una economia global

Jordi Roca Jusmet

Universitat de Barcelona

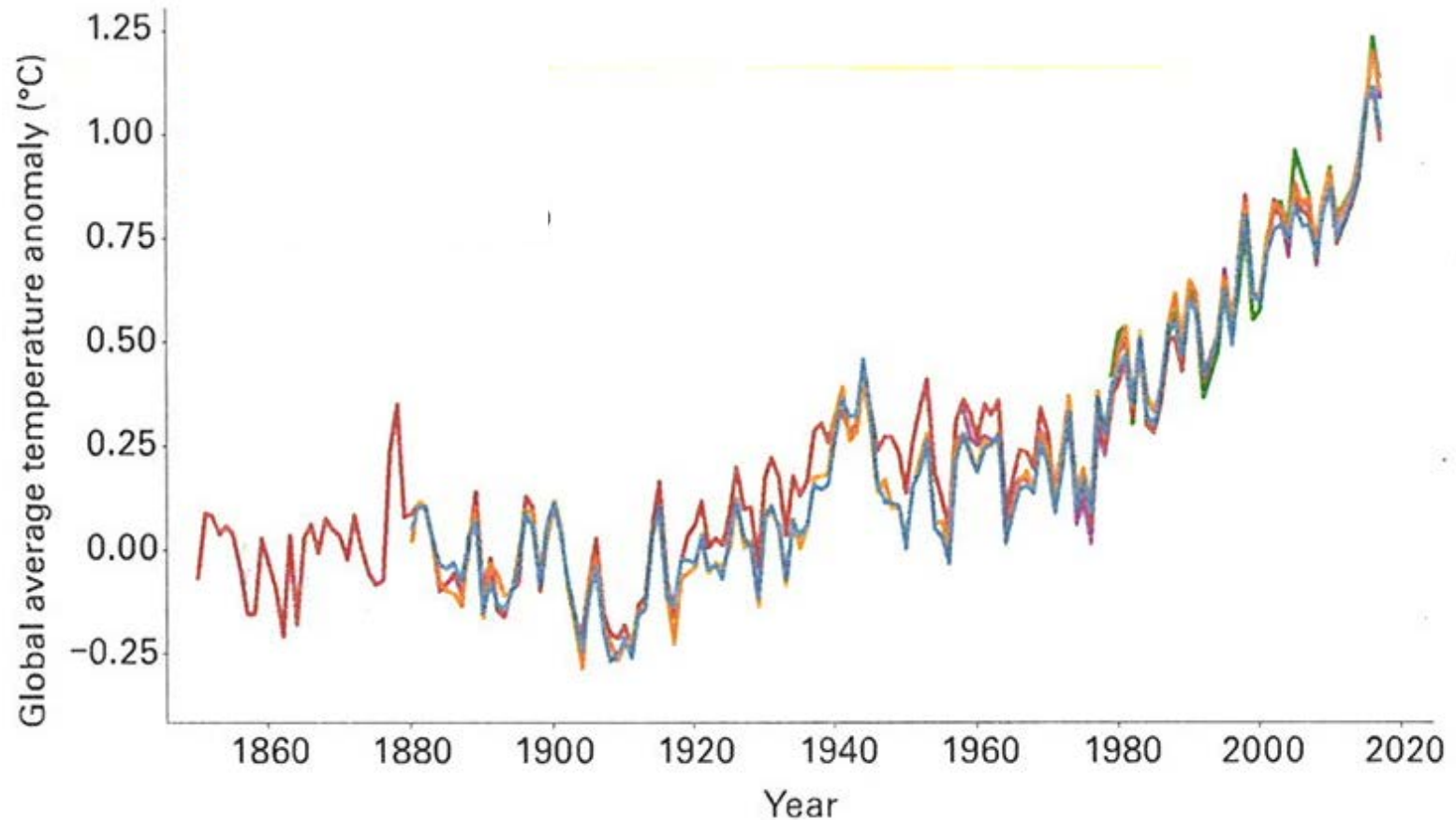
Primeres Jornades sobre canvi climàtic a les Illes Balears

Palma de Mallorca, octubre 2018

Índex

- 1) El problema del canvi climàtic a nivell global: aspectes econòmics i polítics
- 2) Evolució i distribució emissions a Espanya
- 3) Turisme i canvi climàtic

Canvi climàtic: desviacions temperatura global respecte a la mitjana de 1850-1900

Font: WMO, *World Meteorological Organization Statement on the State of the Global Climate in 2017*

Activitats humanes que contribueixen al canvi climàtic

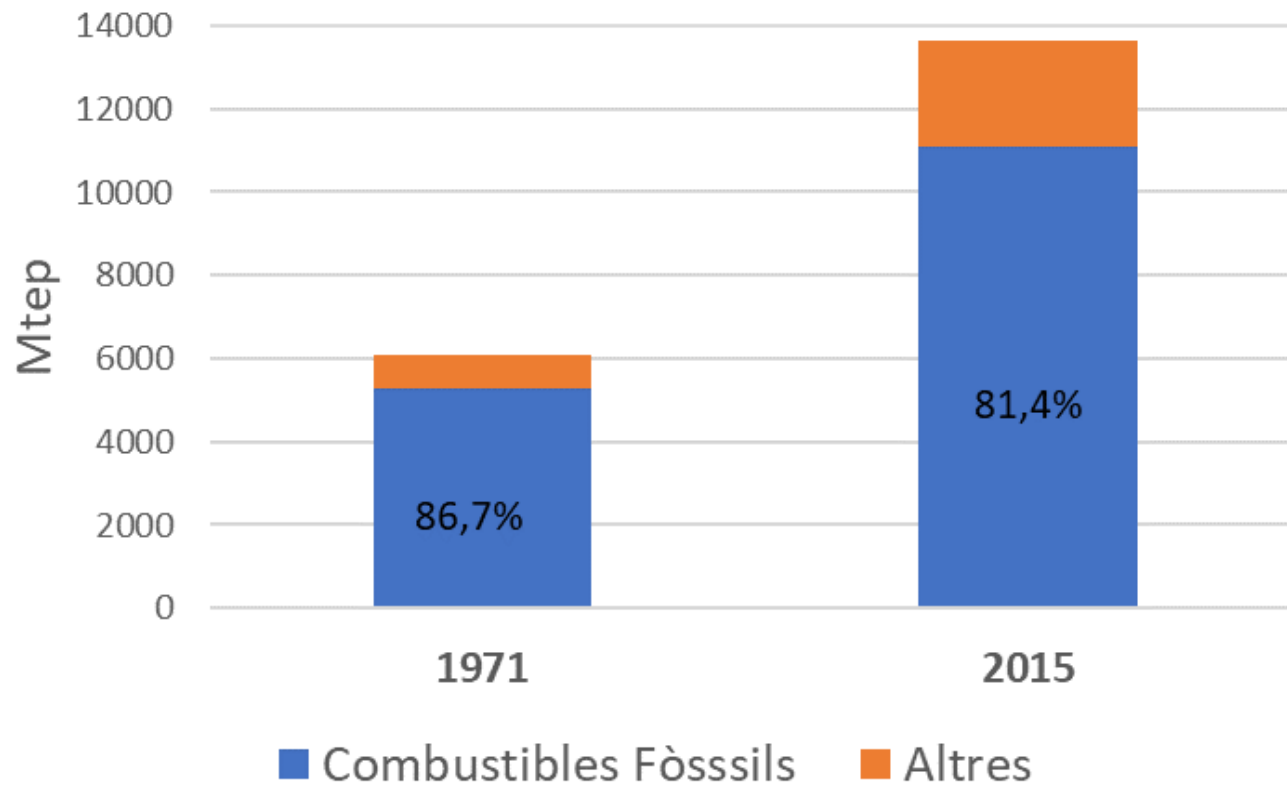
- Molt diverses (ramaderia intensiva, ús fertilitzants, abocament residus, desforestació...)

però

- Principal factor: ús massiu de combustibles fòssils.

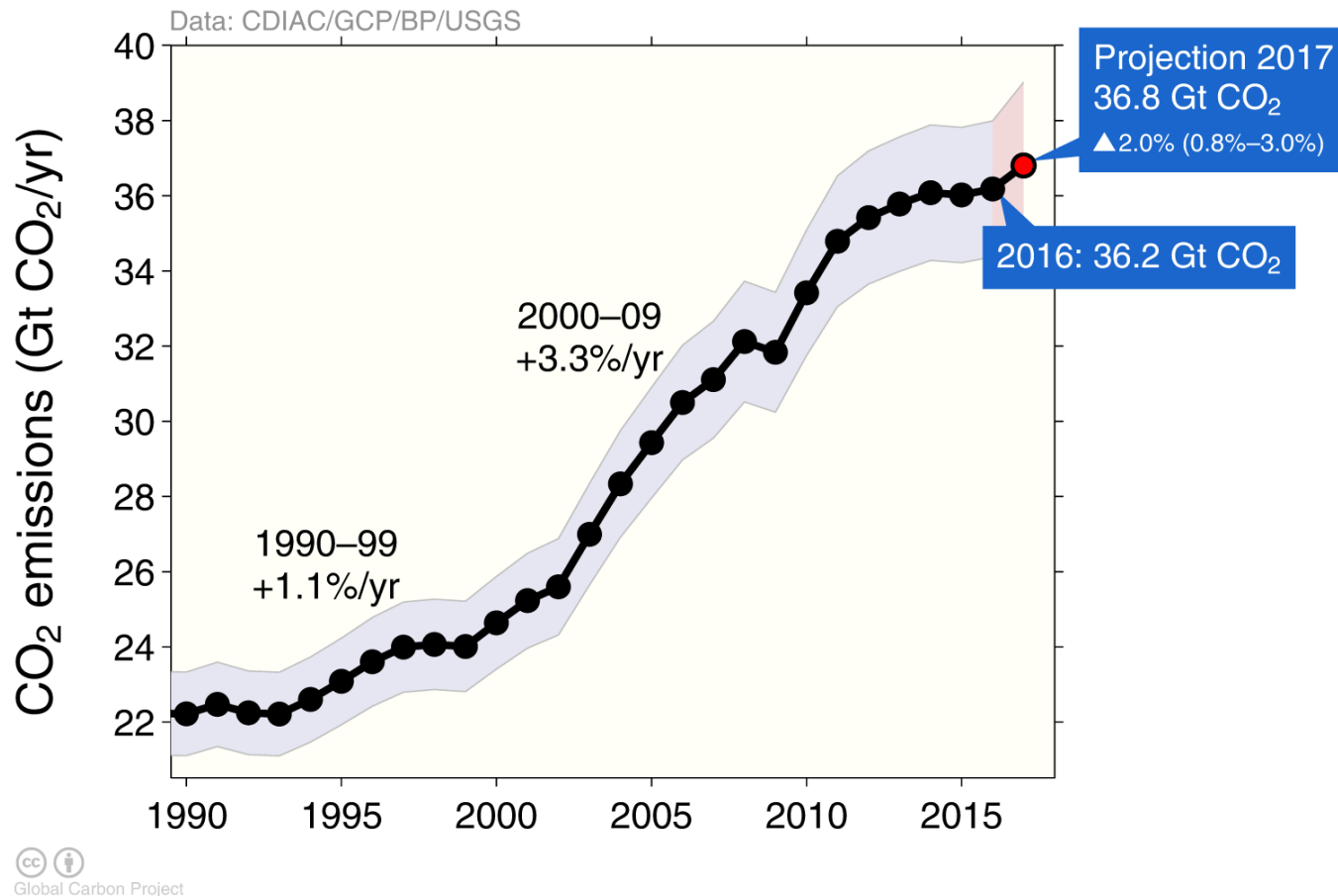

Ús d'energia primària al món, 1971 i 2015

Font: IEA, *CO₂ emissions from fossil fuel combustion*

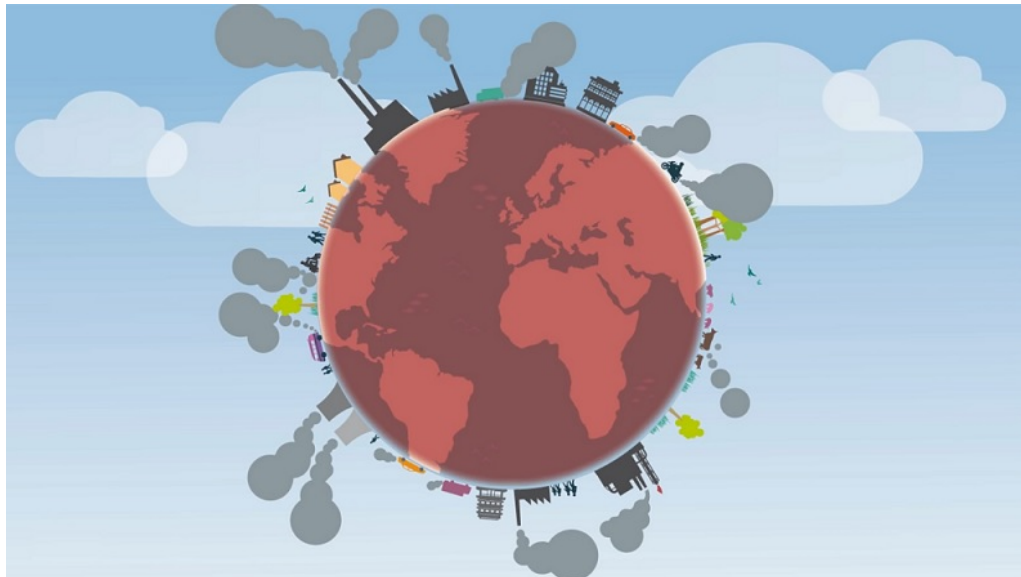
Evolució emissions globals CO₂, 1990-2017

Font: Global Carbon Project, Global Carbon Budget 2017
(inclou emissions derivats dels combustibles fòssils i de la indústria del ciment)

Característiques del problema

- Global (en causes i efectes)
- No existeix autoritat mundial: acords voluntaris

Característiques del problema

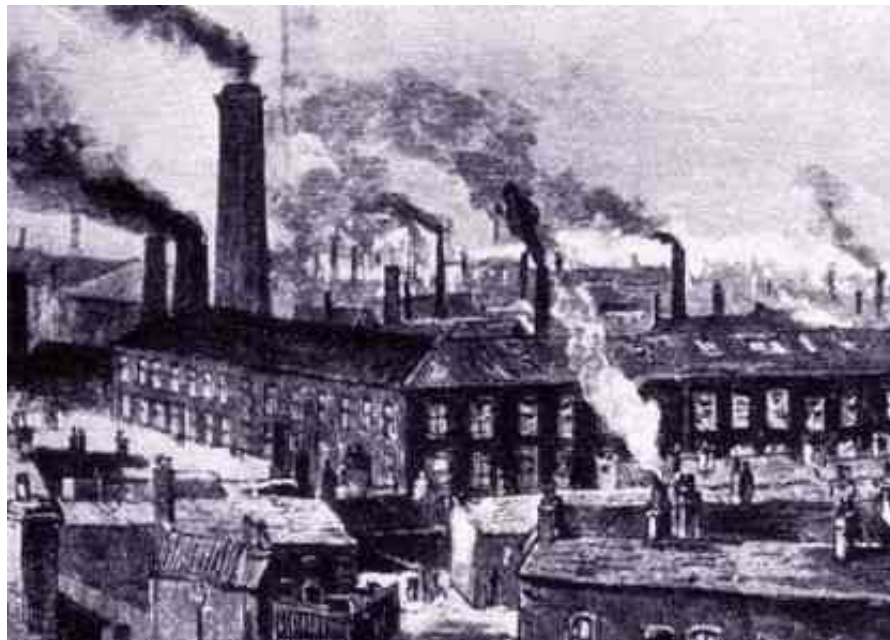
- Comportaments actuals tenen implicacions sobretot a mitjà i llarg termini:
  - Cal superar perspectives polítiques de curt termini

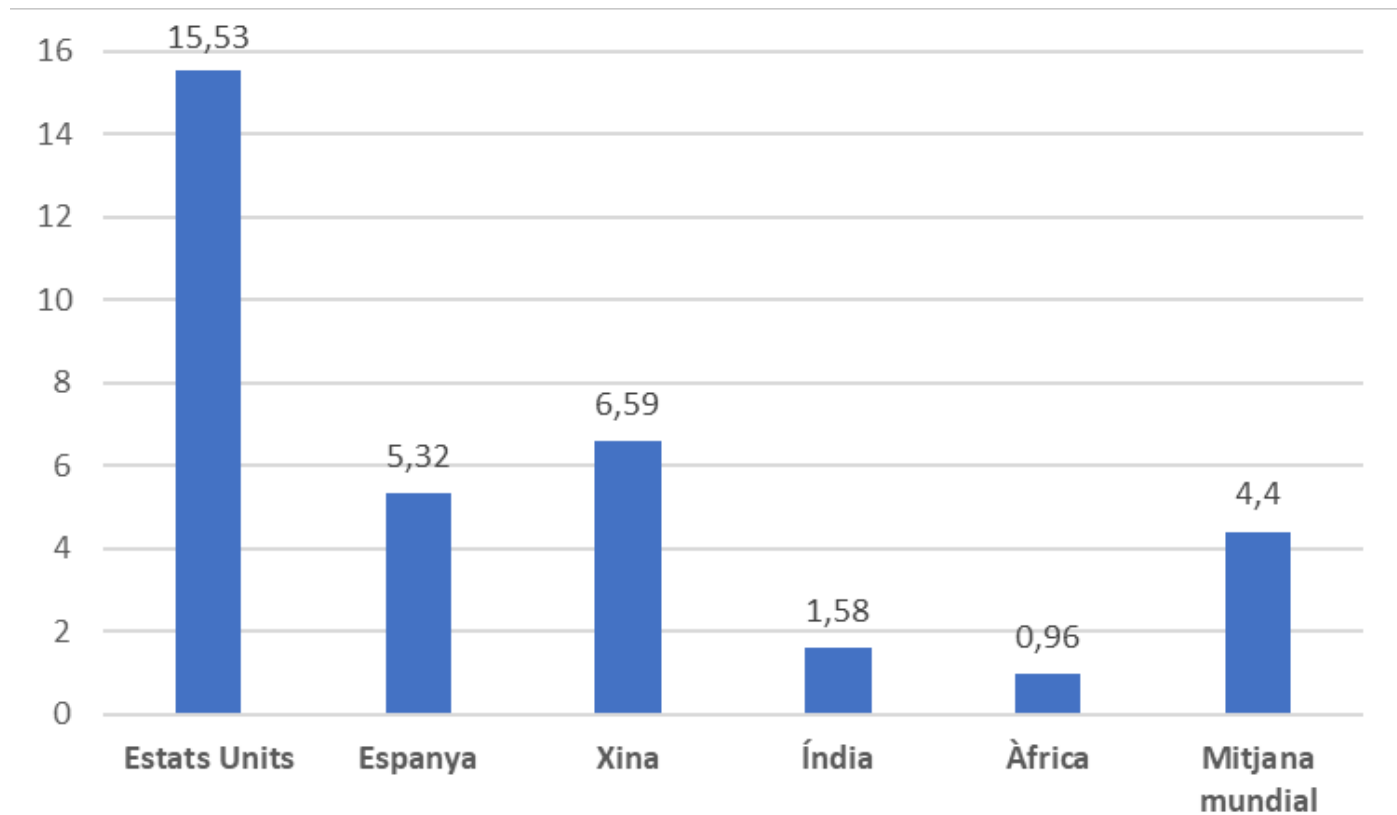

Característiques del problema

- Enormes desigualtats en les emissions per càpita actuals i sobretot històriques

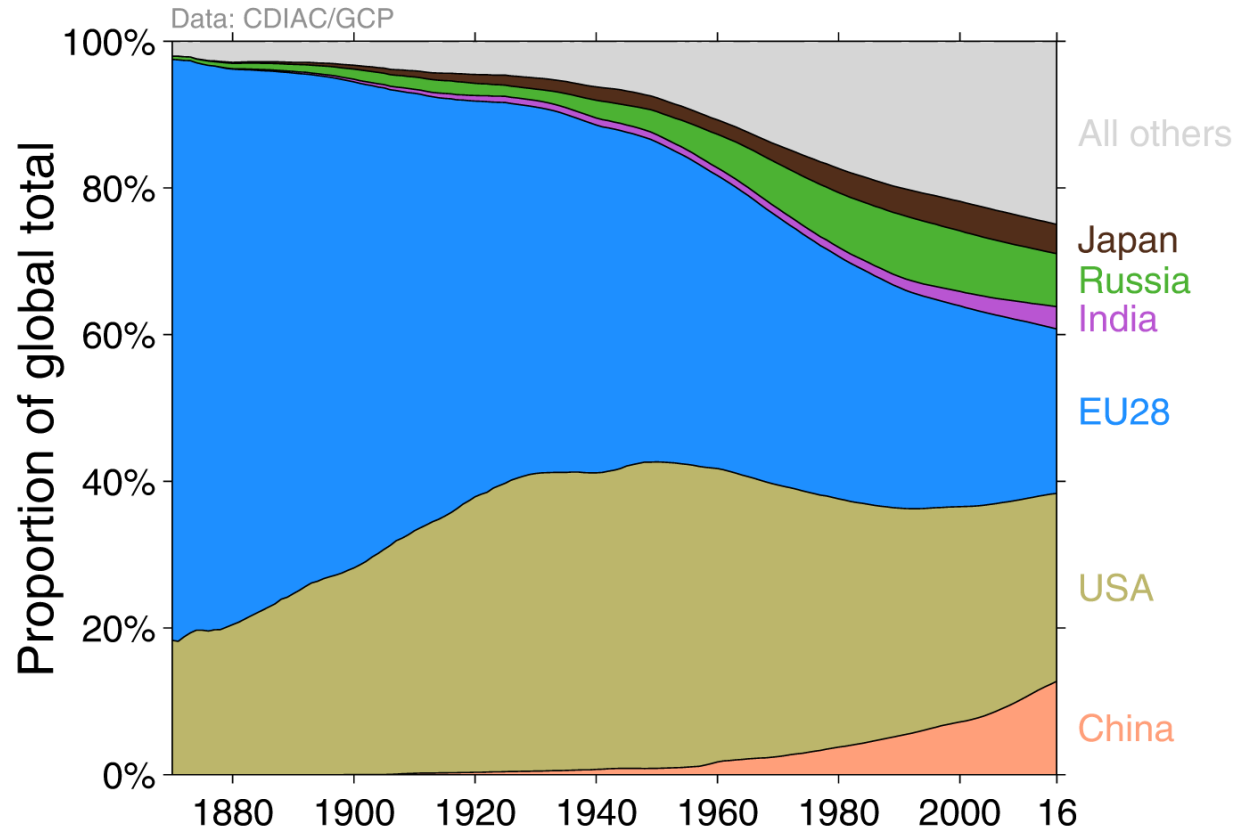

Desigualtat en les emissions de CO₂ (tones anuals per càpita) 2015

Font: IEA, *CO₂ emissions from fossil fuel combustion*

% emissions CO₂ acumulades

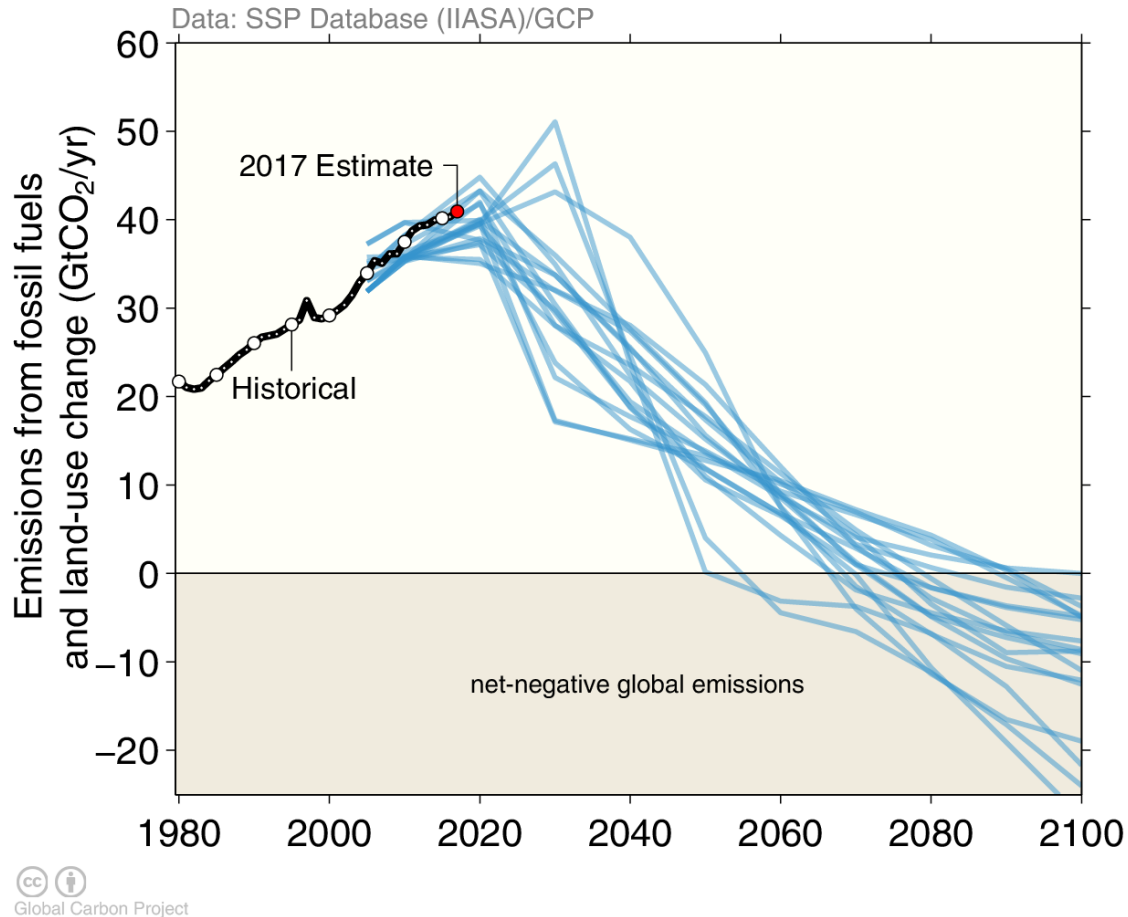

Característiques del problema

- Desigualtats efectes del canvi climàtic: es preveuen en general majors danys als països més pobres
  - Un cas de *deute ecològic* del món ric respecte al món pobre (*injustícia climàtica*).

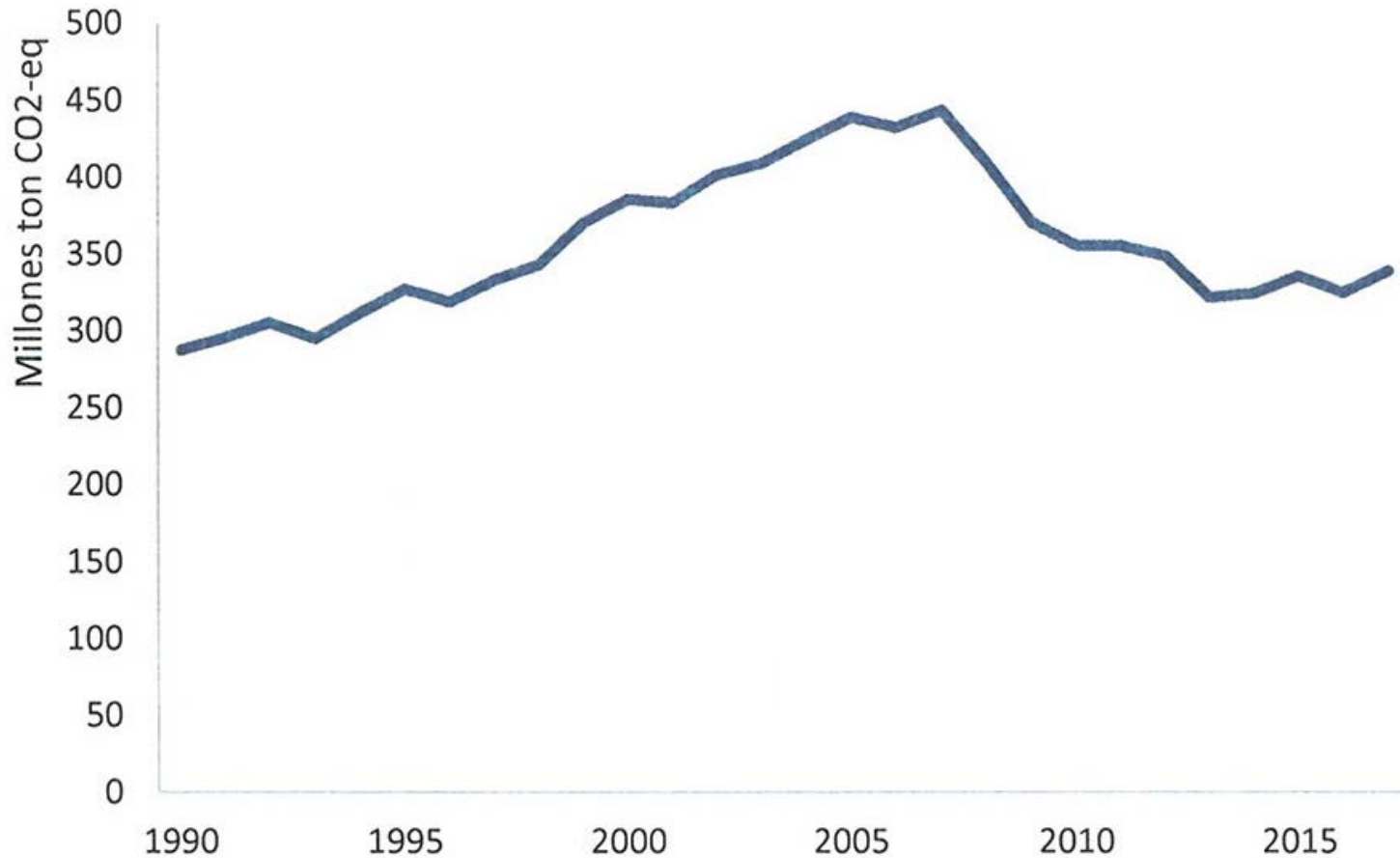

Trajectòries d'emissions netes de CO₂ compatibles amb objectiu variació màxima 2°C

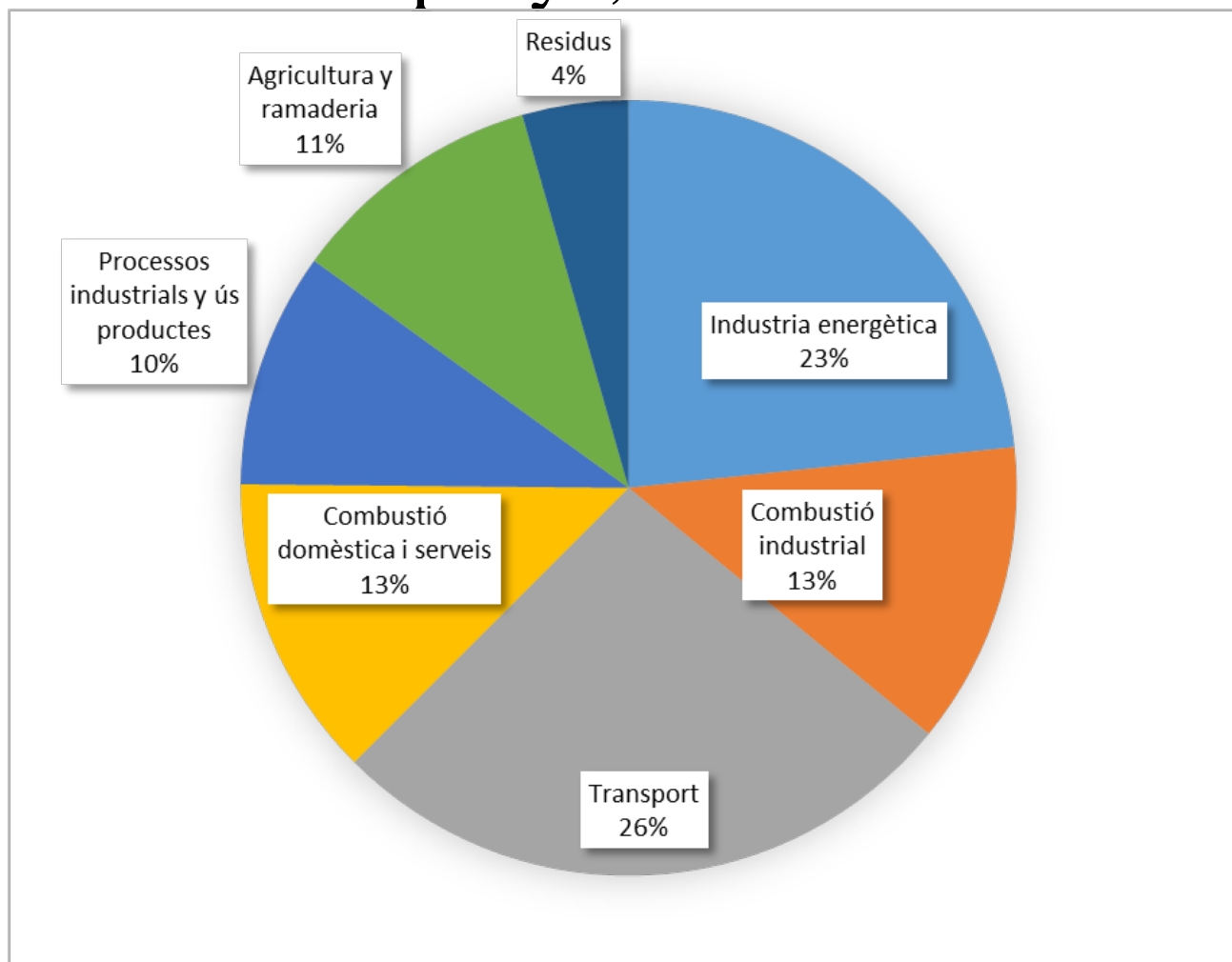
Font: Global Carbon Project, *Global Carbon Budget 2017*.

Emissions de gasos d'efecte hivernacle a Espanya, 1990-2017

Font: Ministerio de transición energética

Distribució emissions GEH per activitats, Espanya, 2016

Font: Ministerio de transición energética

Turisme i canvi climàtic

- Canvi climàtic augmenta riscos especialització turística:
  - Impactes canvi climàtic poden afectar de forma important la demanda turística
  - Futures polítiques contra canvi climàtic podrien encarir transport

Turisme i canvi climàtic

- Segons recent estudi recent, la petjada de carboni del turisme global contribuiria entorn al 8% del total d'emissions mundials de gasos d'efecte hivernacle (Lenzen et al.2018)

Turisme i canvi climàtic

- Emissions han crescut fortament darrers anys i es preveu que la tendència continuï
- Polítiques dominants són d'expansió del sector turístic i sovint de promoció del turisme de llarga distància

Turisme i canvi climàtic

- Tema canvi climàtic molt poc present en concepte de turisme “sostenible” o “ecològic”
- En un informe del Banc Mundial (2011) es diu:
“Ecoturisme, o turisme basat en la natura, és el producte que més creix en la indústria turística (...) en part (...) impulsat per la creixent consciència ambiental i la preocupació pel canvi climàtic” (!!)
(World Bank, *Africa Region Tourism Strategy*, 2011, p.48)

La petjada total de carboni del turisme cap a un territori

- Molt sensible a tipologia de visitants: element clau lloc de residència
- Importància nombre de turistes: debat sobre decreixement turístic
- Necessitat estudis seguiment petjada de carboni del turisme

Gràcies per l'atenció!

